

Projekt *Česká literatura první dekády 21. století*

Následující stať představuje ukázkou z připravované publikace s pracovním názvem *Česká literatura první dekády 21. století v souvislostech a interpretacích*. Projekt pokračuje v rozvíjení tradice kolektivních interpretačních svazků, které v někdejším Ústavu pro českou a světovou literaturu ČSAV začaly vycházet již v šedesátých letech (*Příběhy pod mikroskopem*) a největšího rozmachu dosáhly na přelomu 80. a 90. let (*Rozumět literatuře, Česká literatura 1945–70, Český parnas a další*).¹

Nejtěsněji pak aktuální projekt navazuje na publikaci *V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích* (Academia, Praha 2008). Oba projekty mají základnu v Oddělení 20. století a současné literatury v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., autorsky se na nich však podíleli a nadále podílejí i další kolegové z univerzitních pracovišť. Druhý díl projektu se bude zabývat literaturou období 2001–2010, přičemž zachová stávající členění, formu výkladu i grafickou úpravu.

Celý svazek bude otevírat vstupní studie mapující literární život první dekády 21. století. Dále bude kniha rozčleněna do tří oddílů: Poezie, Próza, Drama. Každý z oddílů bude uveden samostatnou studií popisující vývoj daného literárního druhu ve vymezeném období. Po ní budou následovat interpretace vybraných literárních děl (36 hesel v oddílu Poezie, 32 v oddílu Próza a 18 v oddílu Drama).

Samotná interpretace by neměla být kanonickým výkladem, nýbrž individuálním pohledem každého interpreta na konkrétní literární dílo, které, při zachování rámcové formální struktury, charakterizuje jako celek, vyzdvihne specifické rysy, případně interdisciplinární přesahy a souvislosti a nabídne nové možnosti jeho čtení.

Snadu o plastický obraz současné literatury dokládá i výběr interpretovaných textů, který zahrnuje širokou škálu děl: od knih, jež vyvolaly polemické diskuse a dokládají zejména aktuální společenskou „objednávku“, k dílům v dobové recepci přehlíženým, od textů uznávaných spíše odborníky až k literatuře s širší čtenářskou základnou.

Cílová skupina čtenářů je poměrně široká: jsou to především středoškolští a vysokoškolští studenti a jejich pedagogové, jimž jednotlivé interpretace vedle určitého rozumění dílu nabízejí i modelování přístupu k interpretaci jako žánru badatelské práce; způsob zpracování, zvolená terminologie i snaha o přehlednost a srozumitelnost podání však dovolují, aby se – minimálně interpretační část

¹ Publikace vzniká v rámci grantového projektu GA ČR P406/11/2030.

hesla – začlenila mezi zdroje, v nichž získává informace i laický zájemce o současnou literaturu.

Jednotlivá hesla sestávají ze dvou částí: zaprvé je to vlastní interpretace literárního díla včetně zařazení pojednávaného díla do českého, případně světového kontextu i celku autorovy tvorby. Druhá složka přináší informace týkající se vydání textu, jeho dramatizací a dalších forem adaptace, ocenění, ohlasů literární kritiky, jakož i ukázky ze samotného interpretovaného díla a z relevantních recenzí či studií. Tento aparát doplňuje představu o recepci a hodnocení díla a podstatně přispívá k zvýšení badatelského potenciálu svazku.

Alena Fialová, hlavní řešitelka projektu a editorka svazku

Mgr. Alena Fialová, Ph.D.
Ústav pro českou literaturu
Akademie věd ČR
Na Florenci 3/1420
110 00 Praha 1
fialova@ucl.cas.cz